9 Οκτωβρίου 2013

Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου γράφει για τη Συρία που γνώρισε

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη



Στην Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Κοιλάδας Χριστιανών με νέους Χριστιανούς επιστήμονες (1988).

Σκέψεις και εικόνες από το προσωπικό ημερολόγιο ενός Μητροπολίτη

Τα όσα έζησε κοντά στους ορθόδοξους χριστιανούς του Πατριαρχείου Αντιοχείας πριν από 15 χρόνια κατέγραψε στο προσωπικό του ημερολόγιο ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ιερόθεος.Σκέψεις και εικόνες από μια καλύτερη εποχή, τότε που οι Ορθόδοξοι της περιοχής δεν είχαν τον φόβο του θανάτου.
Τα όσα έχει καταγράψει ο Μητροπολίτης κ. Ιερόθεος στις σελίδες του ημερολογίου του έχουν ένα ιδιαίτερο νόημα, αφού μας «μεταφέρουν» σε μια άλλη εποχή, σε μια διαφορετική γωνιά του πλανήτη, όχι ιδιαίτερα μακριά από την πατρίδα μας, όπου η ζωή κυλούσε εντελώς διαφορετικά.

Μια εποχή που ο νυν Πατριάρχης Αντιοχείας κ. Ιωάννης ήταν ένας απλός ιερέας ενώ ο αδερφός του Μητροπολίτης Χαλεπίου κ. Παύλος, η τύχη του οποίου αγνοείται από τον προηγούμενο Απρίλιο, έστηνε τις βάσεις για την Μητρόπολη

Χαλεπίου.

Το κείμενο που ακολουθεί είναι του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου ενώ οι φωτογραφίες προέρχονται από το προσωπικό αρχείο του.

Παρακαλουθώ όσα γίνονται στην Συρία και αισθάνομαι βαθειά πικρία και στενοχώρια. Όχι μόνον για τα τραγικά γεγονότα που εκτυλίσσονται εκεί, αλλά και γιατί από τις πολλές επισκέψεις μου στην Μέση Ανατολή την περίοδο από τον Φεβρουάριο 1988 έως τις αρχές του 1990, αλλά και αργότερα το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001, απέκτησα πολλές γνωριμίες, γνώρισα πολλούς Ορθοδόξους Χριστιανούς, ομίλησα πολλές φορές στους Χριστιανούς της Δαμασκού, του Χαλεπίου, της Λατάκειας, της Ταρτούς και άλλων πόλεων και εξετίμησα την αγάπη τους στην Ορθόδοξη Εκκλησία, αλλά και την δίψα τους για την ορθόδοξη θεολογία.

Η Συρία ήταν ο ενδιάμεσος σταθμός προς τον Λίβανο, προκειμένου να διδάξω στην Μπελεμέντειο Θεολογική Σχολή «Άγιος Ιωάννης Δαμασκηνός» του Πατριαρχείου Αντιοχείας. Στόν Λίβανο επικρατούσε εμφύλιος πόλεμος, στην δε Συρία υπήρχε το δικτατορικό καθεστώς του Άσαντ, του πατέρα του σημερινού Προέδρου της Συρίας. Ήταν δυό προβληματικές Χώρες, στις οποίες συναντούσα «Ρούμ Όρθοντοξ» (Ορθόδοξους Ρωμηούς) Χριστιανούς, λειτουργούσα, ομιλούσα και είχα επικοινωνία με τους ανθρώπους των Κρατών αυτών.

Όλα όσα συναντούσα μου προκαλούσαν εντύπωση. Λόγω της προβληματικότητος των περιοχών αυτών δεν είχα επικοινωνία ούτε ακόμη και τηλεφωνική με την Ελλάδα και κατά κάποιον τρόπο ήμουν απομονωμένος.

Το Υπουργείο Εξωτερικών φρόντισε να μου χορηγήση υπηρεσιακό διαβατήριο για να κινούμαι με μεγαλύτερη ασφάλεια και καθ’ όλη την διάρκεια της διαμονής μου εκεί ήμουν κάτω από την προστασία της Ελληνικής Πρεσβείας της Δαμασκού. Στόν Λίβανο λόγω της εμπόλεμης καταστάσεως δεν υπήρχε Ελληνική Πρεσβεία.

Λόγω αυτής της κατάστασης κατέγραφα κάθε μέρα τις εντυπώσεις μου σε ένα ημερολόγιο. Τώρα που το διαβάζω συγκινούμαι βαθειά. Βλέπω τις τραγικές καταστάσεις που αντιμετώπισα, την αγωνία των ανθρώπων και τον πόνο τους από την συνεχή αιματοχυσία. Πρόκειται στο μέλλον να το εκδώσω, ώστε οι αναγνώστες να καταλάβουν περίπου τις τότε, αλλά και τις νύν συνθήκες των Ρωμηών Ορθοδόξων Χριστιανών. Θα είναι ένα βιβλίο αποκαλυπτικό και συναρπαστικό.

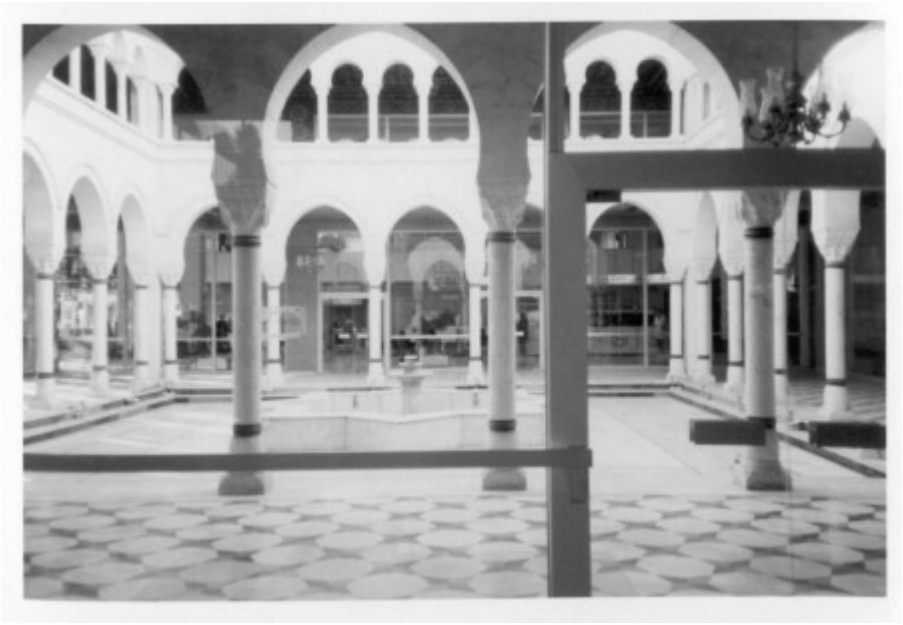
Στην συνέχεια θα γίνη πρώτη δημοσίευση ελάχιστων αποσπασμάτων από αυτό το ημερολόγιο, που αναφέρονται κυρίως στην Δαμασκό, το Χαλέπι και την Λατάκεια, όπου αυτόν τον καιρό μαίνεται φοβερός πόλεμος, και μάλιστα έχει απαχθή ο Μητροπολίτης Χαλεπίου Παύλος και είναι άγνωστη η τύχη του, καθώς επίσης μεγάλο μέρος του ορθοδόξου πληθυσμού της Λατάκειας έχει μετακινηθή.

Σημειώνεται εδώ ότι στις πρώτες επισκέψεις μου στην Συρία και τον Λίβανο (1988-1990) καθηγητής και κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής ήταν ο Αρχιμανδρίτης Ιωάννης Γιαζεζί, νύν Πατριάρχης Αντιοχείας κ. Ιωάννης. Και στην επίσκεψή μου το 2001 καθηγητής και Κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής ήταν ο Μητροπολίτης Χαλεπίου κ. Παύλος, κατά σάρκα αδελφός του νύν Πατριάρχου Ιωάννη, ο οποίος όπως προαναφέρθηκε έχει απαχθή και αγνοείται.

Και με τους δύο ανέπτυξα ισχυρή φιλία, συνεργάσθηκα για πολλά θέματα, φιλοξενήθηκα στο σπίτι τους στην Λατάκεια και είναι φυσικό να ενδιαφέρομαι γι’ αυτούς, για τους Χριστιανούς και όλη την περιοχή.

Η εμπειρία μου από την Συρία και τον Λίβανο μου προσέφερε μεγάλη πείρα, γνώσεις, δημιούργησα ισχυρές φιλίες. Ευχαριστώ τον Θεό για την ευκαιρία αυτή και Τόν παρακαλώ για την ειρήνευση της περιοχής.

ΔΑΜΑΣΚΟΣ – ΛΑΤΑΚΕΙΑ – ΚΟΙΛΑΔΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ – ΧΑΛΕΠΙ
(Πρωτοδημοσιευόμενα αποσπάσματα ημερολογίου για τους Ρωμηούς της Συρίας)
Όπως προαναφέρθηκε, θα δημοσιεύσω ελάχιστα αποσπάσματα από το ημερολόγιο το οποίο κρατούσα κατά τις μετακινήσεις μου στην Συρία και που αναφέρονται στην πρωτεύουσα της Συρίας, Δαμασκό, στο μεγαλύτερο λιμάνι της Συρίας, την Λατάκεια, στην Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου στην κοιλάδα των Χριστιανών και στην δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Συρίας, το Χαλέπι. Δίνεται μια εικόνα από την επικοινωνία μου με τους Ρωμηούς της Συρίας, που τώρα βρίσκονται σε πόλεμο και διωγμό. Ολόκληρο το βιβλίο θα δημοσιευθή αργότερα και έχει ενδιαφέρουσες πληροφορίες για την περιοχή.ΔΑΜΑΣΚΟΣ
Παρασκευή 12 Φεβρουαρίου 1988
Με το αεροπλάνο της Ολυμπιακής Αεροπορίας αναχωρήσαμε από την Αθήνα 12:35 το μεσημέρι και φθάσαμε στην Δαμασκό στις 3:00 μ.μ. Η μετάβασή μου στον Λίβανο θα γίνη δια της Δαμασκού, πρωτεύουσας της Συρίας, διότι το αεροδρόμιο της Βηρυττού δεν λειτουργεί, είναι κλεισμένο λόγω του πολέμου.



Από το αεροδρόμιο της Δαμασκού (1988)

Η Συρία είναι ένα κομβικό σημείο μεταξύ της Ασίας, της Αφρικής και της Ευρώπης, από όπου πέρασαν διάφοροι λαοί και πολιτισμοί. Στόν χώρο αυτό παρατηρούνται συγκρούσεις, αλληλεπιδράσεις και συγχωνεύσεις πολιτισμών.

Από την Συρία πέρασαν Αιγύπτιοι, Χετταίοι, Ασσύριοι, Βαβυλώνιοι, Πέρσες, Έλληνες, Ρωμαίοι, Άραβες, Τούρκοι, Σελτζούκοι, Οθωμανοί, Μαμελούκοι και Γάλλοι και άφησαν τα πολιτιστικά τους αποτυπώματα.

Από το αεροπλάνο, όταν πετούσαμε πάνω από την Κύπρο, την είδα όπως φαίνεται στον χάρτη. Πλησιάζοντας προς την Δαμασκό έβλεπα ένα σεληνιακό τοπίο. Η Δαμασκός με τα 3 εκατομμ. κατοίκους είναι μια μεγάλη όαση και γύρω από αυτήν έρημος. Επί δέκα λεπτά της ώρας δεν φαινόταν ούτε ένα δένδρο. Παρατηρούσα από το αεροπλάνο μικρά σπιτάκια μέσα στην έρημο.

Στο αεροδρόμιο με περίμενε ο υπάλληλος της Ελληνικής Πρεσβείας. Το αεροδρόμιο της Δαμασκού ήταν κτισμένο με ευρωπαϊκές προδιαγραφές και ήταν κατά πολύ ανώτερο από το αεροδρόμιο του Ελληνικού. Το σχέδιό του είχε και πολλά στοιχεία ανατολίτικα.

Η ημέρα της Παρασκευής είναι αργία για τους Μουσουλμάνους και στο αεροδρόμιο υπήρχε λίγος κόσμος. Όταν περάσαμε από την πύλη για έλεγχο, υπήρχαν τρεις που ήλεγχαν, ο ένας ήταν αστυνομικός και οι άλλοι δύο εκπρόσωποι δύο διαφορετικών οργανώσεων. Και οι τρεις ήλεγξαν το διαβατήριο. Έμαθα ότι η μία οργάνωση παρακολουθεί την άλλη.

Μέ το αυτοκίνητο της Ελληνικής Πρεσβείας πήγαμε στο Πατριαρχείο Αντιοχείας.

Περάσαμε από την πύλη απ’ όπου οι πρώτοι Χριστιανοί κατέβασαν τον Απόστολο Παύλο δια σαργάνης και τον φυγάδευσαν για να μήν τον φονεύσουν οι Ιουδαίοι. Το Πατριαρχείο βρίσκεται στην λεγομένη από τις Πράξεις των Αποστόλων «ευθεία οδό» (Πραξ. θ’, 11). Εκεί πλησίον είναι και το σπίτι του Ανανίου, στον οποίο έστειλε ο Θεός τον Απόστολο Παύλο και τον βάπτισε. Τώρα είναι εκκλησάκι και είναι στην κυριαρχία των Λατίνων.

Η Δαμασκός είναι πρωτεύουσα της Συρίας. Είναι η παλαιότερη κατοικημένη πόλη διεθνώς, από το 5.000 π.Χ. Το 1.000 π.Χ. ήταν πρωτεύουσα του αραμαϊκού Κράτους. Μάλιστα μέχρι σήμερα βορείως της Δαμασκού υπάρχει το χωριό Μααλούλα που οι κάτοικοί του ομιλούν την αραμαϊκή γλώσσα, που ομιλούσε και ο Χριστός.



Στο Πατριαρχείο Αντιοχείας στην Δαμασκό (1988)

Βρήκα κάποιον που καταγόταν από εκεί και τον παρεκάλεσα να μου πή μερικούς λόγους του Χριστού, όπως «εγώ ειμί το Φως του κόσμου», για να ακούσω πώς μιλούσε ο Χριστός.Όλοι οι λαοί που πέρασαν από την Συρία πέρασαν και από την Δαμασκό, η οποία κυριεύθηκε από τον Μ. Αλέξανδρο το 334 π.Χ. και οι Έλληνες έδωσαν άνθηση στο εμπόριο της περιοχής. Μέσα από την αραμαϊκή Δαμασκό αναδύθηκε μία ελληνική Δαμασκός που φαίνεται ευδιάκριτα μέχρι σήμερα.
Πολλοί ισχυρίζονται ότι η Δαμασκός και η ευρύτερη περιοχή της Συρίας είναι μια «μεγάλη Ελλάδα» που είναι άγνωστη σε πολλούς από μάς. Άλλωστε, η Αντιόχεια της Συρίας παλαιά ονομαζόταν «Συριάδες Αθήναι». Οι κάτοικοί της μιλούσαν την ελληνική γλώσσα, ήξεραν την ελληνική φιλοσοφία και την ορθόδοξη θεολογία. Ας θυμηθούμε τα έργα του αγίου Ιωάννου του Δαμασκηνού, του μεγάλου Πατρός και

δογματολόγου της Εκκλησίας.

Η Δαμασκός ήταν το πιο «σημαντικό προωθημένο φυλάκιο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας».

Μετά τους Ρωμαίους – Βυζαντινούς η Δαμασκός καταλήφθηκε από τους Άραβες (635 μ.Χ.), τους Σελτζούκους Τούρκους, τους Αιγυπτίους, τους Μαμελούκους, τους Μογγόλους κλπ. πρόσφατα δε από τους Γάλλους. Η γαλλική παρουσία κράτησε από το 1920 μέχρι το 1945, και έγιναν πολλά αιματηρά επεισόδια. Το 1946 απεχώρησαν τα γαλλοβρετανικά στρατεύματα και η Συρία έγινε ανεξάρτητο Κράτος με πρωτεύουσα την Δαμασκό.

Η Δαμασκός παίζει σημαντικό ρόλο στο εμπόριο μεταξύ Βηρυττού, Αμμάν, Βαγδάτης και Κουβέϊτ.

Οι Μουσουλμάνοι είναι κυρίως Σουνίτες. Υπάρχουν και Σιΐτες, στών οποίων την αίρεση ανήκουν και οι Αλεβίτες.

Η Δαμασκός είναι η έδρα του Πατριαρχείου Αντιοχείας, που είναι τρίτο στην σειρά των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων μετά το Οικουμενικό Πατριαρχείο και το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και ποιμαίνει περίπου ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες (1.200.000) Χριστιανούς, από τον Λίβανο μέχρι το Ιράκ. …



Παζάρι στήν Δαμασκό

Μού κάνουν εντύπωση τα πάντα. Η Δαμασκός χωρίζεται σε δύο τμήματα, το νέο που έχει σύγχρονα κτίρια, και το παλαιό που έχει πεπαλαιωμένα κτίρια, στενά δρομάκια κλπ. Οι περισσότερες γυναίκες κυκλοφορούν φορώντας μαύρα υφάσματα σαν να είναι μοναχές και έχοντας καλυμμένο το πρόσωπο με φερετζέ (μπούργκα). Αυτοί είναι οι πιο συντηρητικοί. Στην αρχή νόμιζα ότι είναι ορθόδοξες μοναχές,

έπειτα έμαθα ότι είναι συντηρητικές Μουσουλμάνες.Στο Πατριαρχείο με δέχθηκε ο Πατριαρχικός Επίτροπος Επίσκοπος Σεϊδνάγια Ηλίας, ο οποίος ομιλεί την ελληνική γλώσσα. Μού προσέφεραν και γεύθηκα τον αραβικό καφέ. Πικρότατος, χωρίς ζάχαρη, και μαύρος. Αισθάνθηκα δυσκολία να πιώ έναν τέτοιο καφέ, και εκείνοι μου είπαν ότι αισθάνονται το ίδιο όταν πίνουν ελληνικό καφέ με πολλή ζάχαρη. Είπαν: «Ο δικός σας καφές δεν είναι καφές, αλλά ένα γλυκό κατασκεύασμα. Ο δικός μας είναι καφές».
Επειδή η Παρασκευή είναι αργία για τους Μουσουλμάνους, γι' αυτό και οι Χριστιανοί τελούν και αυτήν την ημέρα την θεία Λειτουργία, στην οποία εκκλησιάζεται πολύς κόσμος. Πήγαμε στην θεία Λειτουργία που γινόταν 6-7 το απόγευμα. Λειτούργησε ο Θεοφιλέστατος Σεϊδνάγια και έψαλαν γυναίκες με καταπληκτικές φωνές. Ο δεξιός χορός έψαλε ελληνικά και ο αριστερός αραβικά. Αυτό γίνεται σε όλους τους ιερούς Ναούς, αλλά σε μερικούς από αυτούς ψάλλουν αντιστρόφως, στον δεξιό χορό αραβικά και στον αριστερό ελληνικά.

Το βράδυ μας προσέφεραν φαγητό σε πολυτελέστατο ξενοδοχείο της πόλης. Στην συζήτηση έμαθα ότι η Συρία έχει σοσιαλιστικό σύστημα. Κυβερνούν την χώρα οι Αλεβίδες, το κόμμα των Αλαουϊτών. Στά νοσοκομεία από τις χίλιες (1.000) θέσεις εργαζομένων – ιατρών οι οκτακόσιες (800) καταλαμβάνονται από μέλη του κόμματος και οι άλλες διακόσιες (200) δίνονται σε αριστούχους της ιατρικής.



Πύλη Δαμασκοῦ ἀπό ὅπου κατέβασαν τόν Ἀπ. Παῦλο

Το βράδυ διέμεινα στα κτίρια του Πατριαρχείου. Επρόκειτο για πολύ παλιά κτίρια, τα δωμάτια και ο εξοπλισμός τους έδειχναν την παλαιότητα και την φτώχεια. Στο Πατριαρχείο διαμένουν όλοι οι άγαμοι Κληρικοί της Δαμασκού. Έχουν κοινή τράπεζα και κοινό ταμείο.

Το πρωΐ από τις 4:30 με ξύπνησε ο Χότζας, που καλούσε τους Μουσουλμάνους σε προσευχή. Για μισή ώρα, μέχρι τις 5:00, ακούγονταν από πολλούς μιναρέδες

διάφοροι χοτζάδες να καλούν τους Μουσουλμάνους σε προσευχή. Ήταν κάτι το πρωτόγνωρο για μένα. Μού φανέρωνε ότι βρισκόμουν στην Ανατολή.

Το πρωΐ έμαθα την ιστορία για κάποιον Παντελή Κουτσοδόντη. Όλα τα χρήματα που συγκέντρωνε από την εργασία του τα χρησιμοποιούσε για κτίσιμο Ιερών Ναών. Μέχρι τότε είχε κτίσει έξι (6) Ιερούς Ναούς. Ο ίδιος ζή ασκητική ζωή. Τρώει ένα γιαούρτι το μεσημέρι και πίνει ένα τσάι το βράδυ, και τα χρήματα που συγκεντρώνει τα δίνει για την ανοικοδόμηση Ιερών Ναών.

Ήθελαν να τον βραβεύσουν και δεν πήγε να πάρη το μετάλλιο. Εκείνη την περίοδο έγιναν τα εγκαίνια του έκτου Ναού που κατασκεύασε. Στά εγκαίνια έκαναν μεγάλη γιορτή και παρέθεσαν τράπεζα, αλλά ο κ. Παντελής έφαγε το γιαούρτι που είχε φέρει μαζί του!

Κάθε Παρασκευή ο Πρόεδρος της Συρίας προσέρχεται στο τζαμί για προσευχή. Η Παρασκευή είναι αργία για τους Μουσουλμάνους, το Σάββατο για τους Εβραίους και η Κυριακή για τους Χριστιανούς. Όταν αυτό το τριήμερο επισκέπτεται κανείς την πόλη και βλέπη κλειστά μαγαζιά, καταλαβαίνει αν οι ιδιοκτήτες είναι Μουσουλμάνοι, Εβραίοι ή Χριστιανοί.

Το βράδυ πηγαίνοντας από το εστιατόριο στο Πατριαρχείο είδα μικρά παιδιά σε ποδήλατο να πουλάνε χαρτοπετσέτες και χαρτί υγείας. Μού είπαν ότι τα φέρουν κρυφά από τον Λίβανο, καθώς επίσης και φάρμακα. Θυμήθηκα την μαύρη αγορά και τους πλανόδιους κατά την Κατοχή στην πατρίδα μας, σύμφωνα με τις διηγήσεις του πατέρα μου.

Στην Δαμασκό δεν υπάρχουν πολλά φάρμακα και κάνουν εισαγωγές κρυφά από τον Λίβανο. Στο Νοσοκομείο υπήρξε περίπτωση που δεν έγινε προγραμματισμένη χειρουργική επέμβαση, διότι δεν είχαν αναισθησιο-γόνο!».

Παρασκευή 22 Απριλίου 1988
Την Παρασκευή στις 4:30 έφθασα στο αεροδρόμιο της Δαμασκού με την Ολυμπιακή Αεροπορία.

Αισθάνθηκα βαθύτατη έκπληξη, επειδή στο αεροδρόμιο δεν υπήρχε πολύς κόσμος, και υπήρχαν μερικοί που κοιμόνταν στις γωνίες του πολυτελέστατου αεροδρομίου. Ο υπάλληλος της Πρεσβείας μου εξήγησε ότι ήταν και η αργία της Παρασκευής, αλλά και η περίοδος του Ραμαζανιού.

Τόν Απρίλιο μήνα οι Μουσουλμάνοι εορτάζουν το Ραμαζάνι. Όλη την ημέρα νηστεύουν, ούτε πίνουν ούτε καπνίζουν, αλλά τρώνε το βράδυ μετά τις 8:00 η ώρα και όλη την νύκτα, από τις 12:00 μέχρι τις 4-5 το πρωΐ ξαγρυπνούν περιφερόμενοι

από σπίτι σε σπίτι, κάνουν επισκέψεις και τρώνε. Κοιμούνται μετά τις 4, μέχρι τις 9-10 το πρωΐ. Το πρωΐ είναι διαλυμένοι και οι πτωχότεροι κοιμούνται όπου βρούν. Τα μαγαζιά και οι δημόσιες υπηρεσίες ανοίγουν στις 10 η ώρα το πρωΐ.

Το Ραμαζάνι κρατά 28 ημέρες. Στις έξι τελευταίες ημέρες έχουν το μπαϊράμι που έχουν μεγάλο φαγοπότι. Το Κοράνιο είναι νόμος του Κράτους, γι' αυτό απαγορεύεται κατά την διάρκεια του Ραμαζανιού να τρώνε την ημέρα στα εστιατόρια. Άν το παραβούν, φυλακίζονται. Οι άρρωστοι προκειμένου να φάνε, παίρνουν χαρτί από τον γιατρό, και οι ξένοι επιδεικνύουν την ταυτότητά τους.

Πήγα στο Πατριαρχείο και συνάντησα τον Πατριάρχη Ιγνάτιο. Στόν Πατριαρχικό Ναό που βρίσκεται δίπλα από το Πατριαρχείο είχαν μεγάλο πανηγύρι. Ρώτησα και μου είπαν ότι θα γινόταν γάμος στον οποίο θα παρευρίσκοντο οκτώ Μητροπολίτες και πάνω από δέκα Ιερείς.

Στην είσοδο του Ναού είχαν στήσει αψίδα για να περάσουν οι νεόνυμφοι. Την νύμφη την έφεραν με παραδοσιακά όργανα που κτυπούσαν όλο το απόγευμα. Πρίν έλθουν οι νεόνυμφοι στην Εκκλησία, οι χορωδίες έψαλαν για πολλή ώρα τον αναστάσιμο Κανόνα για να «διασκεδάσουν» τον κόσμο, όπως μου είπαν. …

Στο τέλος ακούσθηκε ένα φοβερό τσίριγμα κατσαριστό απ' όλο το εκκλησίασμα, στο οποίο συμπεριλαμβάνονταν και πολλοί επίσημοι. Αυτό το τσίριγμα γινόταν απ' όλους, επισήμους και ανεπισήμους. Είναι μια λαϊκή εκδήλωση που είναι επιδοκιμασία χαράς για τον γάμο.

Παρασκευή 21 Οκτωβρίου 1988
Πετούσαμε με την Ολυμπιακή Αεροπορία προς την Δαμασκό, όπου έφθασα τις απογευματινές ώρες. Μέ περίμενε ο υπάλληλος της Πρεσβείας, έγιναν οι ίδιες διαδικασίες που περιέγραψα σε άλλη ενότητα και με το αυτοκίνητο της Πρεσβείας πήγαμε κατευθείαν στο Πατριαρχείο.

Στόν Πατριαρχικό Ναό που είναι δίπλα από το Πατριαρχείο γινόταν χριστιανικός γάμος, επειδή η Παρασκευή είναι αργία για τους Μουσουλμάνους και το Κράτος. Είδα παράξενα πράγματα. Είχε έλθει ο γαμπρός με την νύμφη, τους περικύκλωσε όλος ο λαός, χόρευαν γύρω από τους μελλονύμφους ο ένας δίπλα στον άλλο με απλές κινήσεις και με κραυγές.



Δρόμος της Δαμασκού.

Συνάντησα τον Πατριάρχη Αντιοχείας Ιγνάτιο. Τού μετέφερα τον ασπασμό και τους χαιρετισμούς του Αρχιεπισκόπου Σεραφείμ και εκείνος απάντησε: «Ο Αρχιεπίσκοπος Σεραφείμ είναι προσωπικός μου φίλος. Έχει ωραία φωνή». …

Το διήμερο εκείνο είχαν συνέδριο νεολαίας (ορθοδόξων) στην Δαμασκό και κάνουν απολογισμό του προηγούμενου έτους και προγραμματισμό για την νέα χρονιά. Στο Συνέδριο συμμετέχουν 150 φοιτητές και επιστήμονες. Συχνά κάνουν διάφορες εκδηλώσεις και πολλές αγρυπνίες. Ο π. Δαμασκηνός μου είπε ότι την χρονιά αυτή είχαν διοργανώσει 25 αγρυπνίες.

Πήγα στην συνάντηση και μίλησα με τα παιδιά, από τα οποία τα περισσότερα είχα γνωρίσει στην Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου και με είχαν προσκαλέσει, όταν έλθω ξανά στην Δαμασκό, να πραγματοποιήσω μια ομιλία και να γίνη σχετική συζήτηση.

Ο Πατριάρχης έδωσε εντολή να μου κάνουν τραπέζι σε ένα από τα καλύτερα εστιατόρια της πόλεως. Μού έκανε εντύπωση η πολυτέλεια του εστιατορίου. Δεν φαινόταν για εστιατόριο. Κατ’ αρχάς μας οδήγησαν σε ένα πολυτελέστατο σαλόνι με κοσμημένες πολυθρόνες και τραπεζάκια, ανατολίτικες κουρτίνες και γενικά ένα βαρύ ανατολίτικο διάκοσμο, και μας έφεραν ένα ποτό. Περιμέναμε σε αυτόν τον χώρο, έως ότου ετοιμάσουν το τραπέζι που θα γινόταν σε άλλον χώρο. Το σαλόνι αυτό ήταν απλώς ένας προθάλαμος της τραπεζαρίας.

Όταν ήταν έτοιμοι μας ειδοποίησαν να καθίσουμε στο τραπέζι. Μάς έφεραν περίπου δέκα είδη σαλατικών και λαδερών φαγητών… Καθ’ όλη την διάρκεια που τρώγαμε στέκονταν δίπλα μας τρεις σερβιτόροι όρθιοι, αποκλειστικά για μάς, για να ικανοποιούν κάθε επιθυμία μας.Μού είπαν ότι αυτό είναι το ανατολίτικο έθιμο.

Πρέπει οπωσδήποτε κάποιος να είναι όρθιος καθ’ όλη την διάρκεια του φαγητού για να ικανοποιή τις επιθυμίες των συνδαιτημόνων.

Οι Μουσουλμάνοι την ημέρα εκείνη εόρταζαν την γέννηση του Μωάμεθ. Απαγορευόταν την ημέρα εκείνη να δώσουν κρασί στο τραπέζι. Εμάς όμως μας έδωσαν, διότι ήμασταν ξένοι.

Κατά την διάρκεια του φαγητού μου ανέφεραν τις συνθήκες που επικρατούσαν στην Δαμασκό. Είπαν ότι όποιος νοικιάζει το σπίτι του, στην ουσία το χάνει, γιατί ο ενοικιαστής ποτέ δεν πληρώνει το ενοίκιό του και μετά είναι δύσκολο να τον βγάλης. Επίσης, στην Δαμασκό υπάρχει έλλειψη φαρμάκων. Ο π. Δαμασκηνός είπε ότι για τον λόγο αυτό δυό φορές έβγαλαν τον πατέρα του από το χειρουργείο, όπου είχε εισαχθή για εγχείριση. Την πρώτη φορά γιατί την τελευταία στιγμή διαπίστωσαν ότι δεν υπήρχαν γάντια να φορέση ο χειρουργός και την δεύτερη φορά διότι δεν υπήρχε αναισθησιογόνο για να κάνουν την αναισθησία!

Το βράδυ κοιμήθηκα στα παμπάλαια δωμάτια του Πατριαρχείου, σε κρεββάτι του δεκάτου ενάτου αιώνος. …

Πέμπτη 3 Νοεμβρίου 1988
… Όταν φθάσαμε στην Δαμασκό μου έκανε και πάλι μεγάλη εντύπωση η ενδυμασία των παιδιών του Σχολείου. Η μαθητική ενδυμασία ήταν στρατιωτικές στολές. Ακόμη και οι μαθήτριες φορούσαν στρατιωτικό παντελόνι, μπουφάν και ζώνη. Το ίδιο έβλεπε κανείς και στα μικρά παιδιά του Δημοτικού Σχολείου. Είναι φοβερό να βλέπη κανείς μικρά παιδιά στρατιώτες. Ήταν πράγματι άγριο θέαμα.

Οι δρόμοι ήταν ακάθαρτοι.

Το απόγευμα πήγα στον Ιερό Ναό που συγκεντρώνονται οι φοιτητές και επιστήμονες, οι οποίοι με είχαν παρακαλέσει να τους επισκεφθώ και είχαμε για 4,5 ώρες ενδιαφέρουσα συζήτηση. Μού έθεσαν πολλές ερωτήσεις, όπως: «Τί είναι τα δάκρυα και ποιά η ωφέλειά τους; Πώς καταλαβαίνω αν πρέπη να γίνω μοναχός; Πώς θα καθαρισθώ από τα πάθη μου; Γιατί δεν έχω αδιάλειπτη προσευχή;». Και πολλές άλλες ερωτήσεις.

Πέρασαν τόσες ώρες και δεν ήθελαν να φύγουν. Μιά επιστήμονας μου είπε: «Μάς ανοίξατε καινούριο δρόμο. Ο Θεός σας έστειλε. Είδαμε μια νέα ζωή. Σάς ευγνωμονούμε. Να σας πάρη ο Θεός κοντά Του». Ένας άλλος επιστήμονας είπε, μεταφέροντας έναν λόγο του π. Παϊσίου: «Μάς δώσατε μια καραμέλα για να ψάξουμε να βρούμε ζαχαροπλαστείο». Και κάποιος άλλος είπε: «Στο πρόσωπό σας είδα τον Θεό». Στο τέλος μου έκαναν και μια έκπληξη. Μού έδωσαν ένα σκίτσο του προσώπου μου, το οποίο το έκανε κάποιος από τους παρισταμένους την ώρα που

μιλούσα. …

Σάββατο 21 Ιανουαρίου 1989
… Ο δρόμος προς την Δαμασκό, μεταξύ του 70 έως 50 χιλ. ήταν κυριολεκτικά παγωμένος, όπως τον είχαμε αφήσει πριν μια εβδομάδα. Τα αυτοκίνητα εκινούντο πάνω στον πάγο. Σε κάθε χιλιόμετρο βρίσκαμε αναποδογυρισμένα αυτοκίνητα.

Στόν δρόμο αυτό είδα περίεργες σκηνές. Από ένα αυτοκίνητο της γραμμής πήδηξαν τρία άτομα, ενώ το αυτοκίνητο ήταν εν κινήσει. Επίσης, είδα έναν εισπράκτορα που ενώ το αυτοκίνητο εκινείτο, αυτός ανέβηκε με μια σκάλα στην οροφή του αυτοκινήτου και τακτοποιούσε τις βαλίτσες. Ύστερα σιγά-σιγά, ενώ το αυτοκίνητο έτρεχε, κατέβηκε από την σκάλα και με έναν σάλτο μπήκε στο εσωτερικό του αυτοκινήτου από την πόρτα.

Το βράδυ είχα συνάντηση με τους γνωστούς φοιτητές επιστήμονας της Δαμασκού στο Πνευματικό Κέντρο της Ενορίας του Τιμίου Σταυρού. Ήταν περίπου 70 άτομα. Τούς ανέπτυξα το θέμα τί είναι η Χάρη του Θεού και πώς ενεργεί στον άνθρωπο. Έδειχναν να είναι πολύ ευχαριστημένοι και έκαναν πολλές ερωτήσεις.

Το βράδυ επέστρεψα στο Πατριαρχείο στις 10 η ώρα κρυωμένος. Στην Δαμασκό χιόνιζε όλη την ημέρα και μέχρι αυτήν την ώρα.

Κυριακή, 22 Ιανουαρίου 1989
Το πρωΐ εκκλησιάστηκα στον Πατριαρχικό Ιερό Ναό. Ο Πατριάρχης Ιγνάτιος χοροστατούσε. Δεν ανέβηκε στον θρόνο, αλλά στεκόταν μπροστά στον θρόνο, είχε ένα μικρό αναλόγιο και έψαλε.

Στόν Πατριαρχικό Ναό ο πρωτοψάλτης κατάγεται από την Ελλάδα, νομίζω από την Χίο, που λέγεται Καπλάνης, και ψάλλει συνήθως στα ελληνικά, αλλά μερικές φορές και στα αραβικά. Ο δεξιός χορός ψάλλει στα ελληνικά και ο αριστερός στα αραβικά. Εκείνη την ημέρα τον δεξιό ψάλτη έκανε ο Πατριάρχης.

ΛΑΤΑΚΕΙΑ
Τρίτη 29 Μαρτίου 1988
Άρχισα την επιστροφή μου στην Ελλάδα δια της Λατάκειας Συρίας και της Δαμασκού, προκειμένου να κάνω Πάσχα στην Ελλάδα και να επιστρέψω μετά για να συνεχίσω την διδασκαλία στην Θεολογική Σχολή. Κατά τις εορτές της Μεγάλης Εβδομάδος και του Πάσχα κλείνει η Σχολή και όλοι οι φοιτητές επιστρέφουν στα σπίτια τους.



Φύγαμε με τον π. Ιωάννη Γιαζεζί και τον Διάκονο Σάββα στις 10:30 από την Θεολογική Σχολή για την Λατάκεια-Λαοδίκεια της Συρίας…

Ο δρόμος από Τρίπολη προς Λατάκεια ήταν μαγευτικός. Αριστερά η Μεσόγειος Θάλασσα και δεξιά τα καταπράσινα βουνά. Μόλις μπήκαμε στην Συρία αμέσως κατάλαβα την διαφορά με τον Λίβανο. Στόν Λίβανο παρά το ότι είναι εμπόλεμη περιοχή, εν τούτοις οι άνθρωποι ζουν κατά κάποιον τρόπο αξιοπρεπώς, έχουν χρήματα και κινούνται με πολύ καλά ιδιωτικά αυτοκίνητα.

Στην Συρία γίνεται εντελώς το αντίθετο. Οι άνθρωποι κινούνται με ποδήλατα, μηχανάκια και όσοι διαθέτουν ιδιωτικά αυτοκίνητα είναι μικρά και φτηνά. Οι Σύροι ζουν περισσότερο πτωχικά από τους Λιβανέζους.

Μεταξύ Τριπόλεως και Ταρτούς συναντήσαμε ένα χωριό που λέγεται Χαμιντίε, στο οποίο κατοικούν Κρήτες, που ομιλούν ελληνικά, έχουν ελληνικές παραδόσεις, αλλά είναι Μουσουλμάνοι.

Κατά την διάρκεια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας τον 19ο αιώνα εξισλαμίσθηκαν και εξαναγκάστηκαν να φύγουν από την Κρήτη και κατέφυγαν στο μέρος αυτό. Άλλοι ισχυρίζονται ότι πολεμούσαν εναντίον των Τούρκων και εκτοπίσθηκαν στην Συρία, όπου εξισλαμίσθηκαν.

Κράτησαν όμως τον ελληνισμό και στα σπίτια τους ομιλούν ελληνικά.

Τα παιδιά μαθαίνουν την συριακή γλώσσα, όταν πηγαίνουν στο Σχολείο. Αναζήτησα να βρώ το καφενείο του χωριού. Μέσα σε αυτό συνάντησα πολλούς Έλληνες Κρητικούς και μιλήσαμε για την Ελλάδα. Είδα πινακίδες στα μαγαζιά γραμμένες στην ελληνική γλώσσα. Μού είπαν ότι κρατούν τις ελληνικές

παραδόσεις, αλλά ως Μουσουλμάνοι προσεύχονται στα τζαμιά.

Ταξιδεύσαμε προς την πόλη Ταρτούς. Καθ' οδόν πολλά πράγματα μου δημιουργούσαν έκπληξη. Όλα τα μαγαζιά ήταν χωρίς βιτρίνες, αλλά απλώς το βράδυ κατέβαζαν ένα σκέπασμα ή ένα ρολό, περίπου όπως στις παράγκες των πανηγύρεων στις επαρχιακές πόλεις, με τις πρόχειρες κατασκευές τους.

Ολόκληρη η μπροστινή πλευρά ήταν ανοικτή. Τα πράγματα ήταν περίπου δυό-τρία μέτρα έξω από το «κατάστημα». Τα κρέατα στα κρεοπωλεία ήταν όλα κρεμασμένα. Οι άνθρωποι φτωχικά ντυμένοι.

Η Ταρτούς ήταν η Ευβοϊκή αποικία Αντάραδος, μια ελληνική πόλη, εξ ού και Ταρτούς. Οι ανασκαφές που έγιναν έφεραν στο φώς πολλά κεραμεικά από την Ερέτρια και την Χαλκίδα. Στην Αντάραδο (Ταρτούς) εντυπωσιάζει το ψηφιδωτό της νύμφης Αρέθουσας. Από την Ταρτούς προέρχεται η εικόνα της Παναγίας, που αποδίδεται στον Ευαγγελιστή Λουκά, η οποία σήμερα βρίσκεται στην Ιερά Μονή Σεϊδνάγια. Είναι το δεύτερο λιμάνι της Συρίας, μετά την Λατάκεια-Λαοδίκεια.

Τετάρτη, 30 Μαρτίου
... Από την Ταρτούς πήγαμε στην Λατάκεια. Η Λατάκεια είναι η παλαιά Λαοδίκεια. Απέκτησε μεγάλη αίγλη ως επίνειο της Αντιόχειας. Σήμερα είναι το πρώτο λιμάνι της Συρίας. Η Λαοδίκεια έλαβε το όνομά της από την Λαοδίκη την μητέρα του Σελεύκου. Ακόμη και σήμερα βλέπει κανείς την ελληνική επίδραση στα διάφορα μνημεία της και τους αρχαιοελληνικούς κίονες.

Μόλις φθάσαμε στην Λατάκεια πήγαμε στον Ιερό Ναό όπου ετελείτο η θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων. Ήταν παρών και ο Μητροπολίτης Λαοδικείας Ιωάννης. Είναι πολύ καλός, αγαπά τον μοναχισμό και την Ελλάδα. Ο π. Παΐσιος, τον οποίο είχε επισκεφθή στο Άγιον Όρος, είχε καλή πληροφορία γι' αυτόν.

Στο τέλος της θείας Λειτουργίας ο Μητροπολίτης μου είπε να κηρύξω.Μετέφραζε στα αραβικά ο π. Ιωάννης Γιαζεζί. Το θέμα μου ήταν: «Οι άγιοι Πατέρες, φορείς της Ορθοδόξου Παραδόσεως». Αφού ανέπτυξα τα σχετικά με τους Πατέρας, στην συνέχεια ανέφερα το τί λέγει περί πίστεως ο αββάς Ισαάκ ο Σύρος και εξέφρασα την χαρά μου, διότι βρίσκομαι στα μέρη αυτά που δραστηριοποιήθηκε αυτή η μεγάλη προσωπικότητα της Εκκλησίας μας και φέρει το επώνυμο Σύρος.

Στο τέλος του κηρύγματος με πλησίασαν πολλοί για να με ευχαριστήσουν με έκδηλο ενθουσιασμό και μου είπαν ότι πρώτη φορά άκουγαν για τον άγιο Ισαάκ τον Σύρο και χάρηκαν πολύ.



Δρόμος της Λατάκειας.

Μετά την θεία Λειτουργία επισκεφθήκαμε το Μητροπολιτικό οίκημα και είχαμε μια μικρή συζήτηση με τον Μητροπολίτη. Αμέσως μετά σε αίθουσα της Μητροπόλεως έγινε η προγραμματισμένη συνάντηση με 80 νέους ανθρώπους και όλοι ήταν επιστήμονες. Ανέπτυξα το θέμα: «Η θεία Χάρη και οι ενέργειές της». Κυρίως παρουσίασα τρεις πλευρές, πρώτον τί είναι η θεία Χάρη, δεύτερον πώς ενεργεί η θεία Χάρη στον άνθρωπο και τρίτον ποιό είναι το παιχνίδι της θείας Χάριτος, δηλαδή οι ελεύσεις και οι αποκρύψεις της.

Μού έκαναν πολλές ερωτήσεις. Κυρίως επικεντρώθηκαν στο σημείο για το εάν είναι δυνατόν να ζήση κανείς ασκητική ζωή μέσα στον κόσμο. Επίσης με ρώτησαν πώς μπορεί κανείς να ξεχωρίση αν μια εμπειρία προέρχεται από τον Θεό ή από τον διάβολο.

Ευχαριστήθηκα πάρα πολύ, γιατί είδα την δίψα των ανθρώπων. Εκείνο που μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση που δεν το συναντά κανείς στην Ελλάδα είναι ότι οι 70 από τους 80 ανθρώπους είχαν τετράδια και κρατούσαν σημειώσεις. Ήταν μια πρωτόγνωρη για μένα εικόνα.

Το βράδυ ο Μητροπολίτης παρέθεσε δείπνο στην Μητρόπολη. Είναι ταπεινός άνθρωπος και πολύ ευπροσήγορος. Μού είπε ότι όλη η Μητρόπολη έχει περίπου 60.000 Ορθοδόξους Χριστιανούς, στην δε Λατάκεια ζουν περίπου 30.000 Ορθόδοξοι.

Λειτουργούν κάθε Κυριακή, αλλά η Λειτουργία που συγκεντρώνει πιο πολύ κόσμο είναι αυτή που γίνεται την Παρασκευή. Αυτό γίνεται γιατί η Παρασκευή είναι ημέρα ιερή για τους Μουσουλμάνους και για όλους τους κατοίκους της Συρίας, για τα Σχολεία και τις δημόσιες Υπηρεσίες, ενώ η Κυριακή είναι εργάσιμη και πολλοί

Χριστιανοί δημόσιοι υπάλληλοι βρίσκονται στις δουλειές τους.

Μετά το φαγητό επισκεφθήκαμε το σπίτι της Βικτώριας με την οποία είχα συζήτηση στην Θεολογική Σχολή. Είναι μία γυναίκα μέσης ηλικίας με πολύ ήρεμο πρόσωπο και ήταν η βασική κατηχήτρια όλης της περιοχής. Αυτή μετέδωσε στα παιδιά εκκλησιαστικό φρόνημα και αγάπη για τους αγίους. Έχει τον σεβασμό όλων. Κάναμε συζήτηση για την διαφορά μεταξύ γιόγκα και προσευχής και με ρώτησε για την εκκλησιαστική κρίση που είχε ξεσπάσει την Ελλάδα, σχετικά με την εκκλησιαστική περιουσία.

Από εκεί επισκέφθηκα το πατρικό σπίτι του π. Ιωάννου Γιαζεζί και γνώρισα την ευλαβέστατη μητέρα του που είναι χήρα και ζή με προσευχή και αγάπη για τον Χριστό…

Φυσικά, το καθεστώς είναι στρατιωτικό και κυβερνούν οι Αλαουΐτες, κάτι ανάλογο με τους Αλεβίτες της Τουρκίας.

Το βράδυ μου έκαναν μια νυκτερινή ξενάγηση στο αθλητικό κέντρο της πόλεως, το οποίο είχαν κτίσει για τους Μεσογειακούς Αγώνες που είχαν γίνει και είναι το καύχημά τους. Διανυκτερεύσαμε στο σπίτι του π. Ιωάννου».

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ
Τετάρτη, Απόδοση της εορτής του Πάσχα, 18 Μαΐου 1988

… Στις 4 η ώρα φύγαμε για τα σύνορα Λιβάνου Συρίας. Εκεί με περίμενε ο π. Μωϋσής από την Ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου.

Μετά τις τυπικές διαδικασίες φθάσαμε στο Μοναστήρι στις 5:30 μμ., στην Ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου στην κοιλάδα των Χριστιανών. Η Μονή του Αγίου Γεωργίου είναι ένα βυζαντινό κόσμημα της Συρίας, μεγαλόπρεπο, στην λεγομένη κοιλάδα των Χριστιανών, όπου βρίσκονται πολλά χωριά με ορθόδοξο πληθυσμό. Η Ιερά Μονή ανάγεται στους χρόνους του Ιουστινιανού. Είναι μεγάλο εκκλησιαστικό κέντρο της περιοχής και όλης της Συρίας.

Μόλις έφθασα έμαθα ότι υπήρχε μια ομάδα φοιτητών και αποφοίτων Γυμνασίου-Λυκείου από την Δαμασκό που ήλθαν στο Μοναστήρι για να περάσουν τρεις ημέρες με προσευχή και πνευματική καθοδήγηση.
…
Το βράδυ μετά τον εσπερινό της Αναλήψεως με πλησίασε ένας φοιτητής. Είχε ακούσει ότι στην Θεολογική Σχολή της Μπελεμέντ υπήρχε ένας Έλληνας Κληρικός από την Ελλάδα που δίδασκε την Ελληνική γλώσσα και αυτός είχε γράψει το βιβλίο «Μιά βραδυά στην έρημο του Αγίου Όρους». Μέ ρώτησε αν ήμουν εγώ ο

συγγραφεύς του. Στην καταφατική απάντησή μου εξεπλάγη και εξέφρασε την επιθυμία να συζητήση μαζί μου για θέματα πνευματικής ζωής. Το διέδωσε σε όλη την ομάδα των νέων που βρίσκονταν εκεί.



Στην Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Κοιλάδας Χριστιανών με νέους Χριστιανούς επιστήμονες (1988).

Μετά τον εσπερινό με ξενάγησαν σε όλη την περιοχή που λέγεταιΚοιλάδα των Χριστιανών. Πρόκειται για μια μεγάλη κοιλάδα, στην οποία υπάρχουν 53-56 χωριά πολύ κοντά μεταξύ τους και όλα είναι χριστιανικά. Χάρηκα πολύ.

Πέμπτη, 19 Μαΐου 1988
Σήμερα είναι εορτή της Αναλήψεως και τελέσθηκε θεία Λειτουργία.

Μετά την θεία Λειτουργία οι φοιτητές και επιστήμονες από την Δαμασκό είχαν προγραμματίσει να διαβάσουν το βιβλίο μου «Μιά βραδυά στην έρημο του Αγίου Όρους». Αυτός ήταν ο σκοπός τους για τον οποίον είχαν έλθει στο Μοναστήρι. Μόλις πληροφορήθηκαν ότι εκεί είναι ο συγγραφεύς του, προτίμησαν να συζητήσουν μαζί μου.

Για τέσσερεις ώρες από τις 10 μέχρι τις 2 το μεσημέρι συζητούσαμε με τους 40 αυτούς επιστήμονες. Οι περισσότεροι ήταν επιστήμονες ή φοιτητές του Πολυτεχνείου και της Ιατρικής Σχολής. Μού έθεσαν πολλά ερωτήματα, όπως: «Τί είναι η θεία Χάρη; Τί είναι ο έρωτας προς τον Θεό; Πώς συνδυάζεται ο φόβος με την αγάπη; Τί είναι η εσωτερική λειτουργία; Τί είναι η νοερά προσευχή; Τί είναι η ορθόδοξη ψυχοθεραπεία; Πώς λειτουργούσε ο γάμος προ της πτώσεως; Τί θα κάνη ο Θεός με αυτούς που βρίσκονται έξω από την Εκκλησία;».

Τούς μίλησα με πολύ παλμό, με θεολογικό λόγο και καρδιακή αίσθηση, χρησιμοποιώντας διάφορα παραδείγματα από το Άγιον Όρος. Ευχαριστήθηκαν πολύ και στο τέλος χειροκρότησαν. Μετά έκανα μια δημόσια εξομολόγηση. Είπα: «Έφυγα από την Μπελεμέντειο Θεολογική Σχολή με στενοχώρια και με απόφαση να μήν ξαναέλθω στην Μέση Ανατολή, αλλά εσείς μου αλλάξατε τα σχέδια». Εξέφρασαν την ικανοποίησή τους με παρατεταμένα χειροκροτήματα.

Ήθελαν και άλλα να ρωτήσουν, είχαν ξεχάσει την ώρα του φαγητού, αλλά τους ζήτησα να σταματήσουμε και να συνεχίσουμε το απόγευμα.

Στο τέλος μια φοιτήτρια σηκώθηκε και είπε: «Σάς ευχαριστούμε γιατί μας μεθύσατε με το ευλογημένο κρασί του Αγίου Όρους». Ο π. Ιωάννης Γιαζεζί που μετέφραζε μου είπε: «Σάς έστειλε εδώ το Άγιον Πνεύμα».

Κατάλαβα ότι οι πνευματικές ερωτήσεις που μου υπέβαλαν προέρχονταν από το βιβλίο μου «Μιά βραδιά στην Έρημο του Αγίου Όρους» που είχαν διαβάσει. Φαίνεται ότι το βιβλίο αυτό δημιούργησε μια άλλη στροφή στα εκκλησιαστικά πράγματα της περιοχής. Το χαρακτήριζαν βαθύ βιβλίο. Έπειτα κατάλαβα ότι αυτά τα νηπτικά θέματα με τα οποία ασχολούμαι είναι από τα πιο σύγχρονα θέματα που ζητάει ο κόσμος…

Το απόγευμα συνεχίσαμε για δυό ώρες την συζήτηση. Ετέθησαν πολλά θέματα. Και το κυριότερο ήταν το μυστήριο της παιδείας του Θεού, για την έλευση και την άρση της θείας Χάριτος. Χάρηκαν πολύ. Ήδη είχε αρχίσει να σκοτεινιάζη και ήμασταν μέσα στο σκοτάδι. Όταν είπα να διακόψουμε, κάποιος μου είπε ότι είχε όρεξη να μείνη μέχρι την άλλη ημέρα το πρωΐ.

Ένας μου είπε ότι όταν διάβασε το βιβλίο «Μιά βραδιά στην έρημο του Αγίου Όρους» του άναψε ο πόθος για την προσευχή. Άλλος είπε: «Όσοι έχουν το Άγιον Πνεύμα γράφουν σαν τον δικό σου τρόπο». Ο π. Ιωάννης Γιαζεζί τους είπε ότι το βιβλίο αυτό είναι η καλύτερη παρουσίαση του Αγίου Όρους. Κυκλοφορούν και άλλα βιβλία για το Άγιον Όρος, αλλά αυτό είναι το καλύτερο, γιατί παρουσιάζει την ζωή του Αγίου Όρους. Πρώτη φορά πράγματι συνειδητοποίησα αυτό που είπε ο π. Ιωάννης.

Στην συζήτηση τους ζήτησα συγγνώμη για το ότι δεν μιλώ αραβικά, επειδή έχει άλλη σημασία να μιλά κανείς στην γλώσσα του άλλου. Επίσης τους είπα: «Εμείς οι ανατολίτες μιλάμε φωνακτά και με χειρονομίες, γιατί καταλαβαίνουμε ότι το μυαλό είναι ανεπαρκές για να αποδώση πλήρως αυτό που θέλουμε να διατυπώσουμε και γι’ αυτό χρησιμοποιούμε και τα χέρια ως συμπλήρωση της ομιλίας».

Τούς άρεσε πολύ αυτό που είπα «εμείς οι ανατολίτες», το ότι έβαλα τον εαυτό μου μαζί με τους ανατολίτες και χειροκρότησαν με παλμό και για πολλή ώρα.
…
Μετά την συζήτηση και πριν το φαγητό είχε έλθει στην Ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου ο Πρέσβυς της Ελλάδος στην Συρία. Είχα μια ενδιαφέρουσα συζήτηση μαζί του. Είναι καλός άνθρωπος και έχει ιδιαίτερες πνευματικές ανησυχίες. Μάλιστα το βράδυ οι επιστήμονες και φοιτητές είχαν μια νυκτερινή ακολουθία και θεία Λειτουργία από τις 10 έως τις 1 τα μεσάνυκτα. Έμεινε και ο Πρέσβυς στην Ιερά Ακολουθία. Επειδή την άλλη ημέρα θα ταξίδευα για την Δαμασκό για να αναχωρήσω για την Ελλάδα, με προσκάλεσε την άλλη ημέρα να τον επισκεφθώ στην Πρεσβεία.

Τα παιδιά επέμεναν να αλλάξω το εισιτήριο και να παραμείνω μαζί τους και την επόμενη ημέρα, αλλά αυτό δεν μπορούσε να γίνη. Αποκτήσαμε μια κοινωνία μεταξύ μας, με αγάπησαν πολύ και εγώ το ίδιο. Μού έδωσαν τα ονόματά τους για να τα μνημονεύω στην προσκομιδή και μου υποσχέθηκαν ότι θα μου γράψουν γράμμα.

Το πρωΐ ξύπνησα πολύ νωρίς και ταξίδευσα για την Δαμασκό. Το ταξίδι διαρκεί περίπου δυόμιση ώρες.

Επισκέφθηκα τον Πρέσβυ της Ελλάδος στην Δαμασκό. Ζήτησε να μάθη για το πώς πέρασα αυτό το διάστημα από τον Φεβρουάριο μέχρι τον Μάϊο. Τού είπα για την διδασκαλία στην Θεολογική Σχολή και τις περιοδείες που έκανα στα χωριά της Κούρας, στην Βηρυττό, την Τρίπολη, την Ταρτούς, την Λατάκεια και την Ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου. Τα άκουσε με πολλή προσοχή και είπε: «Εγώ είμαι Πρέσβυς της Ελλάδος στην Συρία, αλλά εσύ έκανες το έργο του Πρεσβευτού, διότι εισήλθες μέσα στην ζωή των ανθρώπων και τους βοήθησες να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους μέσα από την Ρωμαΐϊκη παράδοσή μας».

Βγήκαμε στην αγορά για ψώνια. Τα καταστήματα των Μουσουλμάνων ήταν κλειστά λόγω της Παρασκευής. Μού έκαναν εντύπωση τα παραδοσιακά αντικείμενα που κατασκευάζουν, έπιπλα και διάφορα άλλα είδη με φίλντισι, καθώς επίσης και τα κεντημένα τραπεζομάντηλα. Οι καταστηματάρχες είναι ευγενικοί

και πρόθυμοι. Απαγορεύεται, με αυστηρό νόμο και αυστηρές ποινές, να πωλούν λαμβάνοντας δολλάρια. ...

Στην συνέχεια πήγαμε στο Πατριαρχείο. Όλοι οι άγαμοι Κληρικοί (Επίσκοποι, Πρεσβύτεροι, Διάκονοι, Μοναχοί) και λαϊκοί που εργάζονται στο Πατριαρχείο μένουν μέσα στο Πατριαρχείο και έχουν κοινή τράπεζα. Επίσης, όσοι Μητροπολίτες και Κληρικοί διέρχονται από την Δαμασκό περνούν από το Πατριαρχείο και συμμετέχουν στην κοινή τράπεζα.

Στο Πατριαρχείο Αντιοχείας δεν επιτρέπεται οι άγαμοι Κληρικοί να μένουν έξω από το Πατριαρχείο ή την Ιερά Μητρόπολη. Έχουν κοινή ζωή και κοινή τράπεζα στο Πατριαρχείο ή την Μητρόπολη. Λαμβάνουν χαμηλό μισθό. Γι' αυτό είναι δύσκολο να φεύγουν έξω από την Συρία. Προκειμένου να φύγη κανείς έξω από την Χώρα, οι αρχές ζητούν να έχουν τουλάχιστον 500 δολλάρια μαζί τους. Όμως, δεν δίνουν συνάλλαγμα τόσων δολλαρίων, και έτσι είναι δύσκολο να ταξιδεύσουν εκτός της Χώρας.

Συναντήθηκα με τον Πατριάρχη Αντιοχείας Ιγνάτιο. Τού είπα ότι χάρηκα που έμεινα στην Μπελεμέντειο Θεολογική Σχολή, γιατί οι φοιτητές έχουν ορθόδοξο εκκλησιαστικό φρόνημα. Μού είπε: «Αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί η θεολογία δεν είναι ακαδημαϊκή επιστήμη, αλλά εκκλησιαστική εμπειρία. Τού χρόνου θα κάνουμε επιλογές σε αυτούς που θα πάρουμε για να σπουδάσουν στην Θεολογική Σχολή. Θα κάνουμε αυστηρό πρόγραμμα και όποιος δεν θέλει να το εφαρμόση θα φεύγη από την Σχολή. Όταν ήμουν, ως Επίσκοπος, ηγούμενος στην Μπελεμέντ, υπήρχε μόνο το Μοναστήρι, δεν υπήρχε ούτε νερό ούτε ρεύμα ούτε κτίρια. Όμως τώρα οι συνθήκες είναι πολύ καλύτερες».

Και στην συνέχεια μου είπε: «Τού χρόνου που θα έλθης θα είναι ακόμη καλύτερα». Τού απάντησα: «Δεν θα έλθω του χρόνου». Μέ ρώτησε: «Γιατί;». Αυτό το είπε με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον. Δεν του έδωσα πολλές εξηγήσεις, αλλά απλώς του είπα ότι είναι θέμα υγείας, δεν με σηκώνει το κλίμα του Λιβάνου. Συνέχισε: «Πρέπει να έλθης, γιατί θα έχη καλύτερη οργάνωση η Σχολή...».

Συζήτησα μαζί του περίπου μισή ώρα και κατάλαβα ότι είναι πολύ έξυπνος άνθρωπος.

Ο Πατριαρχικός Επίτροπος Επίσκοπος Σεϊδνάγια Ηλίας επέμενε να έλθω και του χρόνου και αν δεν θέλω να πάω στην Σχολή να μένω μονίμως στην Δαμασκό. Επιφυλάχθηκα να απαντήσω.

Μετά το φαγητό αποσύρθηκα σε ένα δωμάτιο του Πατριαρχείου, γεμάτος από αναμνήσεις, ποικίλα βιώματα και εμπειρίες.

Κυρίως ήμουν αιχμαλωτισμένος από τους επιστήμονες και τους φοιτητές που συνάντησα στην Μονή του Αγίου Γεωργίου. Τούς αγάπησα πολύ για το ενδιαφέρον που είχαν και την δίψα για την ορθόδοξη πνευματική ζωή... Σκέφθηκα ότι θα ήταν καλό να έμενα ένα διάστημα στην Δαμασκό, εργαζόμενος με τους φοιτητάς και τους επιστήμονας που είχαν τόση μεγάλη δίψα για την πνευματική ζωή.

Το απόγευμα ο υπάλληλος της Πρεσβείας με το υπηρεσιακό αυτοκίνητο με πήγε στο αεροδρόμιο για να αναχωρήσω για την Αθήνα. ...

ΧΑΛΕΠΙ
Μάϊος 2001
Μιά πρόσκληση από τον Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Λιβάνου –πού ανήκει στο Πατριαρχείο Αντιοχείας– Μητροπολίτη Χαλεπίου κ. Παύλο, να διδάξω στην Μπελεμέντειο Θεολογική Σχολή το μάθημα της Βιοηθικής για τους τριτοετείς φοιτητές και να επισκεφθώ την έδρα της Μητροπόλεώς του, την πόλη του Χαλεπίου (ALEPPO -αρχαία Βέρροια) της Συρίας, με έκαναν να βρεθώ για μια ακόμη φορά στην Μέση Ανατολή.

Ήδη είχα επισκεφθή την διετία 1988-1990 κατά διαστήματα την Θεολογική Σχολή του Λιβάνου, κατά την διάρκεια του εμφυλίου πολέμου στην περιοχή, και την Συρία (Δαμασκό, Λαττάκεια, Κοιλάδα των Χριστιανών κλπ.)....

Θα εκθέσω μερικές εντυπώσεις μου από την περιοδεία μου αυτήν στην Συρία και τον Λίβανο.

Μέ πρόσκληση του Μητροπολίτου Παύλου πήγα στο Χαλέπι της Συρίας. Η πόλη του Χαλεπίου είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη στην Συρία μετά την Δαμασκό και αριθμεί περίπου τέσσερα εκατομμύρια κατοίκους. Είναι μια αρχαία πόλη με παραδοσιακό χρώμα και βέβαια εκείνο που κάνει εντύπωση είναι ότι κάτω από την επιφάνεια της γής υπάρχει και μια άλλη πόλη των σπηλαίων, τα οποία σπήλαια τον παλαιότερο καιρό ήταν απαραίτητα για την επικοινωνία των κατοίκων της πόλεως. Τώρα μερικά από αυτά ανακαινίζονται και γίνονται ωραιότατα εστιατόρια ή καφετέριες με ανατολίτικο χρώμα.



Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου Ιερόθεος με φοιτητές του τρίτου έτους στο μάθημα της Βιοηθικής στην Μπελεμέντειο Θεολογική Σχολή το 2001. Ο δεύτερος από αριστερά είναι ο σημερινός Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής, καθηγητής διάκονος Πορφύριος (2001).

Ο Ορθόδοξος Μητροπολίτης του Χαλεπίου κ. Παύλος, γνωστός μου από τότε που σπούδαζε στην Θεσσαλονίκη, όπου έλαβε και το διδακτορικό του δίπλωμα, είναι γνώστης των θεμάτων της περιοχής και επειδή είναι νέος και στην ηλικία και στην θέση αυτήν ως Μητροπολίτης, αγωνίζεται για την ανασυγκρότηση της Ιεράς Μητροπόλεώς του με ζήλο, ζωντάνια και γνώση των πραγμάτων.Είναι γνωστόν ότι όλες οι πόλεις της Συρίας και του Λιβάνου είναι πολυπολιτισμικές κοινωνίες.... Οι Μουσουλμάνοι αποτελούν την συντριπτική πλειοψηφία της περιοχής, ενώ ο Χριστιανικός πληθυσμός ανέρχεται στις εκατό περίπου χιλιάδες (100.000), από τους οποίους οι είκοσι χιλιάδες (20.000) είναι Ορθόδοξοι.
Το Χαλέπι θεωρείται ως το Βατικανό της Ανατολής, γιατί ο Παπισμός ασκεί επιρροή στα πράγματα της περιοχής και έχει μεγάλη δράση, όπως σχολεία και άλλα ιδρύματα. Γενικά στο Χαλέπι υπάρχουν πολλοί Επίσκοποι διαφόρων θρησκευτικών Χριστιανικών ομάδων.

Οι ανήκοντες στο Πατριαρχείο Αντιοχείας ονομάζονται Greek Orthodox, οι μονοφυσίτες ονομάζονται Syrian Orthodox και οι Ουνίτες έχουν την ονομασία Rum katholik. Οι τελευταίοι ανήκουν στο Βατικανό μαζί με τους Μαρωνίτες και τους άλλους «καθολικούς». Επίσης πρέπει να σημειωθή ότι οι Αρμένιοι, που είναι μονοφυσίτες, έχουν ισχυρή επίδραση στην περιοχή εκείνη.

Μού δόθηκε η ευκαιρία να έχω τρεις συναντήσεις με τους Ορθοδόξους Χριστιανούς της περιοχής. Μία κατά την διάρκεια της Κυριακάτικης πρωϊνής θείας Λειτουργίας (29 Απριλίου), όπου λειτούργησα και ομίλησα στον Ιερό Ναό του

Προφήτου Ηλιού, έναν ωραιότατο και μεγαλοπρεπή Ναό, ο οποίος τελευταία έχει αποπερατωθή, με τέμπλο ξύλινο κατασκευασμένο στην Ελλάδα.



Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ιερόθεος ομιλεί στον Ιερό Ναό Προφήτου Ηλιού Χαλεπίου. Διακρίνεται ο Μητροπολίτης κ. Παύλος και η παιδική χορωδία του Ναού (2001).

Έπειτα παρευρέθηκα στην απογευματινή θεία Λειτουργία, όπου συγκεντρώθηκε πολύς κόσμος, επειδή το πρωϊνό της Κυριακής θεωρείται εργάσιμο, και λειτούργησε ο Μητροπολίτης Χαλεπίου Παύλος, όπου και κήρυξα τον θείο λόγο. Στην συνέχεια ομίλησα και συζήτησα με ιατρούς, φαρμακοποιούς και άλλους επιστήμονες, εβδομήντα (70) τον αριθμό, γύρω από την αντιμετώπιση της σύγχρονης γενετικής και γενικά της επιστήμης.Στην πρωϊνή θεία Λειτουργία έψαλε στα αραβικά και στα ελληνικά ο Καθηγητής κ. Bruno Muzzer, ο οποίος τελείωσε τις θεολογικές του σπουδές στην Ελλάδα και κατέχει άριστα την ελληνική γλώσσα. Και το απόγευμα σε έναν κατάμεστο, κυρίως από φοιτητές, Ιερό Ναό, έψαλε θαυμάσια ένας παιδικός χορός, αποτελούμενος από πενήντα (50) περίπου μικρά παιδιά, στα αραβικά και στα ελληνικά. Φυσικά δεν το έκαναν αυτό, επειδή παρευρισκόταν Έλληνας Ιεράρχης στην θεία Λειτουργία, αλλά συνηθίζεται αυτό, γιατί έτσι συνδέονται με το δικό τους παρελθόν.



Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ιερόθεος με τον απαχθέντα Μητροπολίτη Χαλεπίου κ. Παύλο στα ερείπια του Ναού του αγίου Συμεών του Στυλίτου (2001).

Η επικοινωνία που είχα με νέους και οικογενειάρχες, με ζηλωτές Χριστιανούς, καθώς επίσης και η επίσκεψή μου στο μέρος εκείνο που ασκήθηκε ο άγιος Συμεών ο Στυλίτης, και το οποίο αποτελεί μεγάλο θρησκευτικό μνημείο της περιοχής, δείχνει την ελληνική και χριστιανική Ορθόδοξη Παράδοση που κυριαρχεί εκεί. Όμως η Ορθόδοξη Εκκλησία χρειάζεται ισχυρό στήριγμα, γιατί έχει να αντιμετωπίση ποικίλους κινδύνους. Χάρηκα ιδιαιτέρως τους Ορθόδοξους Χριστιανούς, οι οποίοι κρατούν την πίστη τους μέσα σε τέτοια δύσκολα περιβάλλοντα. ...Από το Χαλέπι επισκεφθήκαμε την Ιερά Μονή του Αγίου Συμεών του Στυλίτου. Σήμερα η Μονή είναι ερειπωμένη, αλλά και από αυτά βλέπει κανείς την μεγαλοπρέπειά της.
Η πελώρια Βασιλική της Μονής κτίσθηκε από τον αυτοκράτορα Ζήνωνα προς τιμή του αγίου Συμεών του Στυλίτου. Πρόκειται για τον μεγαλύτερο Ναό του Χριστιανισμού πριν κτισθή ο Ναός της Αγίας Σοφίας. Οι κολώνες και οι τοίχοι είναι κτισμένοι από μεγάλους ογκόλιθους.

Ο άγιος Συμεών ο Στυλίτης ασκήτευσε παραμένοντας σε μια κολόνα ύψους 12 μέτρων, της οποίας σήμερα σώζεται η βάση. Χιλιάδες άνθρωποι έρχονταν για να ακούσουν τις διδαχές του, καθώς επίσης εγκαταβίωναν εκεί πολλοί μοναχοί και μετά την κοίμησή του.

Από τους υπάρχοντας χώρους μπορεί κανείς να καταλάβη ότι η Ιερά Μονή ήταν ένα μεγάλο μοναστικό κέντρο. Ο άγιος Συμεών κοιμήθηκε το 459 σε ηλικία 70 ετών.

Σήμερα ο χώρος αυτός συγκεντρώνει πολλούς επισκέπτες και μάλιστα στα ερείπια της Μονής πηγαίνουν πολλοί και προσεύχονται.
...

Μερικές διαπιστώσεις, του έτους 2001
Ο χώρος εδώ δεν είναι κατάλληλος για να εκτεθούν όλες οι διαπιστώσεις μου από την περιοδεία στην Συρία και τον Λίβανο. Ωστόσο θα περιορισθώ στην επισήμανση μερικών από αυτές.

1. Οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί της Συρίας και του Λιβάνου που ανήκουν στο Παριαρχείο Αντιοχείας χαρακτηρίζουν τον εαυτό τους Ρούμ Ορθοδόξ, δηλαδή Ρωμηοί Ορθόδοξοι, αισθάνονται ότι είναι γηγενείς κάτοικοι της περιοχής και οι Άραβες είναι εκείνοι που κατέλαβαν πριν αιώνες αυτήν την περιοχή, καθώς επίσης αισθάνονται ότι είναι απόγονοι των Χριστιανών της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, αυτό που ονομάζουμε Βυζάντιο.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον στις ακολουθίες των Ιερών Ναών και στην θεία Λειτουργία ο ένας χορός των ψαλτών ψάλλει τα τροπάρια στην ελληνική γλώσσα, έστω και αν δεν τα καταλαβαίνη, και ο άλλος χορός στην αραβική γλώσσα. Το κάνουν αυτό γιατί εκφράζουν την ταυτότητά τους. Είναι αραβόφωνοι Ρωμηοί και αγαπούν τους Γιουνάν, Ορθοδόξους Χριστιανούς της Ελλάδος, ως καταγόμενοι και οι δύο από την Χριστιανική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία.

2. Υπάρχει μία διαφορά μεταξύ της Δύσεως και της Ανατολής. Στην Δύση οι κοινωνίες επηρεασμένες από την σχολαστική θεολογία και την μεταφυσική, δημιούργησαν ατομοκρατικές κοινότητες, αφού εκεί κυριαρχεί ο άνθρωπος, πολλές φορές χωρίς Θεό.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι δυτικοί Χριστιανοί από αντίδραση στην απολυταρχία του Πάπα έφθασαν στην μεταρρύθμιση και με το σύνθημα των ηγεμόνων cujus regio, eius religio επιβλήθηκε σε κάθε περιοχή μια ομολογία και αργότερα βέβαια κατέληξαν στην αθεΐα και τον αγνωστικισμό. Και έτσι επικράτησε το ανθρώπινο στοιχείο. Αντίθετα στην Μέση Ανατολή οι κοινωνίες είναι θεοκεντρικές. Βέβαια, δεν ζουν όλοι σύμφωνα με τον νόμο του Θεού τους, αλλά είναι φυσικό ότι η θρησκεία επηρεάζει εμμέσως ή αμέσως την ζωή τους. Στην αραβική γλώσσα υπάρχουν πολλές καθημερινές εκφράσεις που περιέχουν το όνομα του Θεού.

3. Οι δυτικοί και ανατολικοί διαφέρουν και στον τρόπο σκέψεως και ζωής. Όταν συναντάς δυτικούς και ανατολικούς ανθρώπους και τους βλέπης στο πρόσωπο, διαπιστώνεις ότι τα μάτια των δυτικών είναι εντελώς επίπεδα, ενώ των ανατολικών έχουν ένα βάθος, αναζητούν κάτι άλλο, το υπαρξιακό. Οπότε αυτό

δείχνει την δυνατότητα που έχει η Ορθοδοξία στην περιοχή εκείνη να απαντήση στα υπαρξιακά ερωτήματα που στην χώρα μας θεωρούνται περιττά ή και ανόητα.

4. Οι ανατολικοί λαοί έχουν να παλέψουν με πολλά προβλήματα, να αντιμετωπίσουν ποικίλα ιδεολογικά, θεολογικά και υπαρξιακά ρεύματα. Και αυτό τους κάνει πιο ώριμους, αλλά και σταθερούς στον πολιτισμικό τρόπο ζωής τους. Στά σπίτια τους έχουν εμφανή δείγματα της θρησκευτικότητας, εικόνες και καντήλια, τα παιδιά τους μεγαλώνουν με χριστιανικές παραδόσεις, αν και το Κράτος επισήμως δεν έχη θεσπίσει στα σχολεία μάθημα θρησκευτικών.



Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ιερόθεος με τον Μητροπολίτη Χαλεπίου κ. Παύλο στον Ιερό Ναό Προφήτου Ηλιού Χαλεπίου (2001).

Σημαντικό ρόλο παίζει η Ορθόδοξη Εκκλησία με τις Ενορίες, αλλά και τα Μοναστήρια. Στην περιοχή εκείνη υπάρχουν μερικά καλά οργανωμένα Μοναστήρια, που ακολουθούν το αγιορείτικο τυπικό και επηρεάζουν σημαντικά την περιοχή. Κτίσθηκε τώρα τελευταία ένα ωραιότατο μοναστήρι προς τιμήν της Παναγίας, που ακολουθεί το αγιορείτικο τυπικό.5. Η Μπελεμέντειος Θεολογική Σχολή παίζει έναν σπουδαίο ρόλο στην ανάπτυξη της Ορθοδόξου χριστιανικής ζωής, διότι από αυτήν εξέρχονται θεολόγοι, Ιερείς και Επίσκοποι της Εκκλησίας. Ήδη μέχρι τώρα οι περισσότεροι Μητροπολίτες και Επίσκοποι είναι απόφοιτοι αυτής της Σχολής.

Το ότι μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα είναι πολύ σημαντικό. Δεν το βλέπουμε αυτό από εθνικιστικής, αλλά από εκκλησιαστικής πλευράς. Τούς δίνεται η δυνατότητα να διαβάζουν κείμενα γραμμένα στην ελληνική γλώσσα τα οποία δεν έχουν μεταφρασθή στην αραβική και σε άλλες γλώσσες, καθώς επίσης τους δίνεται η δυνατότητα να επισκέπτωνται την Ελλάδα και ιδίως το Άγιον Όρος, και να συναντώνται με την Ορθόδοξη ελληνική ζωή.

Ήδη οι σπουδαστές που διδάσκονται την ελληνική γλώσσα, το καλοκαίρι έρχονται στην Ελλάδα και μένοντας στην Ιερά Μονή Πεντέλης παρακο¬λουθούν εντατικά μαθήματα της ελληνικής γλώσσας και κυρίως έρχονται σε επαφή με την όλη ελληνική παράδοσή μας».

* * *

Τα ελάχιστα αυτά αποσπάσματα τα οποία παρατέθησαν από το προσωπικό μου ημερολόγιο, δείχνουν την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στην Συρία, όπως την συνάντησα τα έτη 1988-1990 και το 2001, που δεν διαφέρει από την κατάσταση που επικρατούσε πριν την έναρξη του πολέμου.Όμως τα όσα συμβαίνουν στην Συρία είναι πολύ περίεργα.
Το καθεστώς είναι στρατιωτικό, επιβλήθηκε πριν από σαράντα χρόνια από τους Αλεβίτες της Συρίας, που είναι μια Σιϊτική αίρεση του Μωαμεθανισμού, επομένως υπάρχει δικτατορία, και επίσης η πολυχρόνια εξουσία ασφαλώς δημιούργησε καταστάσεις διαφθοράς. Όμως ως Αλεβίτες επιτρέπουν στους Χριστιανούς να τελούν τα της λατρείας τους με ελευθερία. Το καθεστώς αυτό υποστηρίζεται μεταξύ των άλλων από την Ρωσία.

Όσοι αντιδρούν στο καθεστώς αυτό και κάνουν επανάσταση ανήκουν σε διάφορες αντιμαχόμενες μεταξύ τους ομάδες, τρομοκρατικές και μή, που αποτελούνται από φανατικούς μουσουλμάνους και οι οποίοι προβαίνουν σε σφαγές Χριστιανών. Και αυτές οι ομάδες υποστηρίζονται από τους Χριστιανούς της Δύσης.

Σίγουρα δεν είναι γεγονότα που μπορεί κανείς να τα ερμηνεύση με βάση τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, αλλά ερμηνεύονται μόνον με γεωπολιτικά και οικονομικά κριτήρια. Το σημαντικό είναι ότι οι Ρωμηοί Ορθόδοξοι Χριστιανοί της περιοχής υποφέρουν ιδιαίτερα αυτήν την εποχή πολύ, εξαναγκάζονται να μετακινούνται προς τον Λίβανο και άλλες χώρες, οπότε γίνεται μια «κάθαρση» της περιοχής για λόγους που θα φανούν στο μέλλον καί, βεβαίως, γίνεται και μια πολιτιστική καταστροφή, αφού καταστρέφονται, βομβαρδίζονται και πυρπολούνται ναοί και μοναστήρια με μεγάλη παράδοση.

Πρέπει να προσευχόμαστε στον Θεό για όλη αυτήν την περιοχή να σταματήση ο πόλεμος και ιδιαίτερα να προσευχόμαστε για τους Χριστιανούς της περιοχής αυτής που δέχονται τις συνέπειες του καταστροφικού αυτού πολέμου–

Προδημοσίευση από το τευχος Σεπτεμβρίου 2013 της εφημεριδας της Μητροπολεως Ναυπακτου «Εκκλησιαστικη Παρεμβαση»

Κείμενο:ΙΕΡΟΘΕΟΣ Μητροπολίτης Ναυπάκτου

Φωτογραφίες:Αρχείο Μητροπολίτη Ναυπάκτου

Πηγή: dogma.gr